

Fremsat den 14. marts 2023 af Charlotte Broman Mølbæk (SF), Kirsten Normann Andersen (SF),
Theresa Berg Andersen (SF) og Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om mere fleksibel hjælp til borgere med handicap efter det fyldte 18. år

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag inden udgangen af oktober 2023, der skal sikre en afbureaukratisering af reglerne på handicapområdet og mere fleksibel hjælp til borgere med handicap efter det fyldte 18. år.

Lovforslaget skal indebære, at der igangsættes et forsøg i en række kommuner i løbet af år 2024, hvor hjælp til

borgere med et handicap videreføres, efter borgeren er fyldt 18 år, medmindre der er sket væsentlige ændringer i dennes situation, eller hvis dennes muligheder for rehabilitering, uddannelse og job kan forbedres væsentligt via en overgang til voksenbestemmelserne.

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 114, folketingsåret 2021-22. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2021-22, tillæg A, B 114 som fremsat, tillæg B, beretning over B 114, og tillæg F, møde 101, kl. 10:58.

I forbindelse med sin tiltræden har regeringen bebudet planen »Velfærd 2.0«, der skal udvikle og fremtidssikre Danmark og i den forbindelse frisætte kommuner og sikre borgere med handicap tilbud om den rette hjælp, uanset hvor komplekse behov man har. Samtidig har regeringen bebudet, at man »(...) ønsker at forenkle reglerne for visitation til hjælpemidler, så borgerne oplever øget tilgængelighed, mindre ventetid og mere smidig visitation« (»Ansvar for Danmark – Det politiske grundlag for Danmarks regering«, www.fm.dk, december 2022). Som følge heraf genfremsætter SF dele af beslutningsforslag nr. B 114 om mere fleksibel hjælp til borgere med handicap i forbindelse med flytning mellem kommuner, efter det fyldte 18. år (folketingsåret 2021-22), men også som følge af at hverken den tidligere eller nuværende regering har fået fulgt op på den aftale om forhandlinger på handicapområdet, som et flertal blev enige om i beretningen over beslutningsforslag nr. B 114.

Forsøg med mere flydende overgang til voksenlivet

Med vedtagelsen af lovforslag nr. L 17 (folketingsåret 2020-21) om forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse (lov nr. 2216 af 29. december 2020) styrkede Folketinget kommunernes incitament til at forberede overgangen til voksenlivet for unge med et handicap. Det er godt, fordi det kan være med til at sikre, at borgere med handicap kan være med til at træffe beslutninger på egne vegne om bl.a. uddannelse, beskæftigelse og forsørgelsesgrundlag, boligforhold og sociale forhold. På trods heraf oplever mange unge med et handicap stadigvæk, at der ved deres overgang til voksenreglerne sker en voldsom ændring i den hjælp, de modtog før det fyldte 18. år, som ødelægger deres livskvalitet – f.eks. i form af at den praktiske hjælp og mulighed for ledsagelse i medfør af servicelovens § 44 (lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019) forsvinder.

Årsagerne er flere. Ud over at bestemmelserne i serviceloven er forskellige på børne- og voksenområdet, skyldes den store forskel også, at man i børnebestemmelserne har fokus på trivsel og udvikling, mens man i voksenbestemmelsen har fokus på uddannelse og beskæftigelse. Umiddelbart giver dette rigtig god mening, idet alle borgere forventes at være voksne, beslutningsdygtige og (i hvert fald delvis) selvforsørgende, når de fylder 18 år. En del unge med handicap er dog meget langt fra uddannelse og beskæftigelse, og nogle opnår aldrig uddannelse eller beskæftigelse på grund af deres alvorlige fysiske og/eller kognitive handicap. Disse borgere har selvfølgelig stadig brug for rehabiliterende og udviklende tilbud, der kan øge deres livskvalitet, i takt med at de bliver ældre, og de skal derfor også have mulighed for at kunne leve deres voksenliv. For dem vil det ofte være en forudsætning herfor, at de kan fortsætte med den praktiske hjælp og de hjælpemidler, de fik bevilget før det fyldte 18. år – enten i kortere eller længere tid afhængigt af handicapet – før de kan honorere de krav, som samfundet stiller til unge i forhold til uddannelse og job.

På den baggrund foreslår SF, at man i en række kommuner udfører et forsøg med mere flydende overgange mellem børne- og voksenbestemmelserne. Det har Danske Handicaporganisationer også foreslået i deres socialudspil fra 2019 »Gør det gode liv til målet«. Forsøget skal indebære, at kommunerne efter aftale med familien/borgeren både kan benytte tilbud efter servicelovens voksenbestemmelser før det fyldte 18. år og/eller kan benytte tilbud efter servicelovens børnebestemmelser efter det fyldte 18. år, indtil der sker væsentlige ændringer i borgerens livssituation, eller indtil borgeren selv ønsker sin hjælp vurderet og afgjort efter voksenbestemmelserne. Det foreslås, at forsøgene evalueres efter 2 år med henblik på at se, hvad forsøget har haft af betydning for borgerens livskvalitet og udvikling, men også om forsøget har betydet en eventuelt mere smidig sagsbehandling.

Finansiering

Det foreslås, at der afsættes 10 mio. kr. fra reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet i 2024 til forsøget med en bedre overgang mellem børne- og voksenbestemmelserne.

Skriftlig fremsættelse

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om mere fleksibel hjælp til borgere med handicap efter det fyldte 18. år.

(Beslutningsforslag nr. B 55)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.